

Raadsvoorstel

Zaaknummer 1784025

Onderwerp: Wijzigingsbesluit Afvalstoffenverordening gemeente Vijfheerenlanden 2023

Vergaderdatum raad: 4 juni 2026
Geheim: Nee
Steller: Yvonne Kokx
Portefeuillehouder: Wethouder Van Maanen

Beslispunten

1. Het Wijzigingsbesluit Afvalstoffenverordening gemeente Vijfheerenlanden 2023 vast te stellen.

Voorgeschiedenis

Op 5 februari 2026 heeft uw raad - op basis van een initiatiefvoorstel van D66 - de keuze gemaakt voor de invoering van het opt-in systeem met een Ja/Ja-sticker voor ongeadresseerd drukwerk per 1 januari 2027. Om dit systeem in te kunnen voeren moet de Afvalstoffenverordening gemeente Vijfheerenlanden 2023 aangepast worden. Bij de behandeling van het initiatiefvoorstel in de commissievergadering van 22 januari 2026 heeft het college de toezegging gedaan om de bepalingen uit het voorstel inzake niet commercieel drukwerk en de maatschappelijke organisaties uit te voeren.

Inleiding

Hoewel de Afvalstoffenverordening in 2027 geheel herzien wordt, moet, om het opt-in systeem per 1 januari 2027 in te kunnen voeren, de Afvalstoffenverordening voor die datum aangepast worden. Dat betekent dat er, conform hetgeen in het initiatiefvoorstel is weergegeven, een nieuw artikel 15a aan de verordening wordt toegevoegd.

Beoogd effect

Met dit voorstel wordt voorzien in een Afvalstoffenverordening die als doel heeft om de verspreiding van ongewenst drukwerk te voorkomen en daarmee uiteindelijk de hoeveelheid afval te verminderen en het gebruik van grondstoffen terug te brengen.

Argumenten

1.1 Het nieuwe artikel 15a bevat een aantal onderdelen die invulling geven aan de door uw raad gewenste systeemwijziging.

Artikel 15a ziet op het feit dat er definities gegeven worden van huis-aan-huisbladen en ongeadresseerd reclamedrukwerk. Onder een huis-aan-huisblad wordt verstaan een ongeadresseerd blad dat met een vaste frequentie gratis huis aan huis wordt verspreid in een

geografisch beperkt gebied, waarvan tenminste 35% van de inhoud bestaat uit informatie over en nieuws uit het eigen verspreidingsgebied, niet zijnde reclame. De definitie van ongeadresseerd reclamedrukwerk is: reclamedrukwerk of proefmonsters van producten die gratis huis aan huis worden verspreid zonder vermelding van naam, adres of postbus en woonplaats van de ontvanger, niet zijnde:

- a. een huis-aan-huisblad of andere informatie over werkzaamheden of activiteiten in de buurt die voor de bewoners of gebruikers van een woning, bedrijf of woonschip in die buurt van belang zijn om te weten;
- b. drukwerk van vrijwilligers of niet-commerciële organisaties.

Daarnaast is in het nieuwe artikel 15a opgenomen dat een huis-aan-huisblad wel bezorgd mag worden bij een perceel, tenzij de bewoner expliciet kenbaar heeft gemaakt geen prijs te stellen op het ontvangen ervan. Tenslotte wordt nu geregeld dat het verboden is om ongeadresseerd reclamedrukwerk te bezorgen bij een perceel, tenzij de bewoner kenbaar heeft gemaakt prijs te stellen op het ontvangen ervan.

1.2 Door de Afvalstoffenverordening aan te passen wordt uitvoering gegeven aan het besluit van uw raad.

Voor de systeemwijziging waarover uw raad besloten heeft en de bijbehorende definiëring van huis-aan-huisbladen en ongeadresseerd reclamedrukwerk is een wijziging van de verordening noodzakelijk. Hierdoor ontstaat er een juridische grondslag en is duidelijk wat wel en niet onder huis-aan-huisbladen en ongeadresseerd drukwerk wordt verstaan.

Voor de aanpassing volgen we de modelverordening van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Door aan deze aanpassing de modelverordening van de VNG ten grondslag te leggen worden de actualiteiten, waaronder die in de jurisprudentie, volledig meegenomen.

1.3 Met deze aanpassing van de Afvalstoffenverordening wordt voldaan aan de door het college gedane toezegging.

In het aan de Afvalstoffenverordening toe te voegen artikel wordt expliciet aangegeven dat drukwerk van vrijwilligers of niet-commerciële organisaties niet onder ongeadresseerd reclamedrukwerk valt. Het is daardoor niet verboden dit soort drukwerk te bezorgen bij een perceel. Met de wijziging van de afvalstoffenverordening in deze zin wordt uitvoering gegeven aan de toezegging. Een en ander is overigens in lijn met de bedoelde modelverordening van de VNG.

1.4 De huis-aan-huisbladen moeten minimaal 35% besteden aan nieuws.

Wanneer minstens 35% van de inhoud van een huis-aan-huisblad uit informatie en nieuws bestaat, dan wordt dit blad niet als ongeadresseerd reclamedrukwerk beschouwd. Hiermee wordt enerzijds voorkomen dat huis-aan-huisbladen verworden tot reclamekranten. Anderzijds biedt dit mogelijkheden om deze bladen waarin informatie is opgenomen die voor bewoners van belang kan zijn, huis-aan-huis te verspreiden. Zoals in het genoemde initiatiefvoorstel staat, is er overleg geweest met de lokale krant Het Kontakt over dit percentage en Het Kontakt heeft aangegeven dat dit niet tot problemen zal leiden voor deze krant.

Kanttelingen

1.1. In 2027 moet de Afvalstoffenverordening geheel herzien worden.

Er speelt een aantal ontwikkelingen die ertoe leiden dat er sprake zal zijn van een herziening van de Afvalstoffenverordening in 2027. Zo heeft de rijksoverheid eind 2025 een nieuw Circulair Materialen Plan (CMP) vastgesteld en hierop moet de Afvalstoffenverordening aangepast worden. Ook wordt er vanuit Waardlanden een nieuwe strategienota voor de periode 2027 - 2034

opgesteld en deze zou kunnen leiden tot een aanpassing van de verordening. Tenslotte is er in de huidige verordening een aantal onvolkomenheden geconstateerd die hersteld moeten worden. Omdat de systeemwijziging volgens het genomen raadsbesluit per 1 januari 2027 in moet gaan, kan met de toevoeging van artikel 15a niet gewacht worden.

1.2 In bepaalde gevallen kan toch drukwerk met reclame huis aan huis bezorgd worden.

Er wordt in de aanpassing bewust voor gekozen om drukwerk van vrijwilligers of niet-commerciële organisaties niet als ongeadresseerd reclamedrukwerk te zien. Toch zijn er niet-commerciële organisaties (te denken valt aan een Oranjevereniging of muziekkuitvoering) die drukwerk huis aan huis verspreiden waarin reclame gemaakt wordt door bedrijven die die organisaties sponsoren. Dit zou als reclamedrukwerk bestempeld kunnen worden. Omdat we de modelverordening van de VNG hanteren en daarin duidelijk wordt aangegeven wat onder ongeadresseerd reclamedrukwerk verstaan moet worden, is het niet verstandig om een andere definitie op te nemen. Bovendien ontstaat bij een andere definitie het risico dat niet meer aan de door het college gedane toezegging (zie hierboven) voldaan kan worden.

Risicoparagraaf

1.1 Na toevoeging van artikel 15a in de Afvalstoffenverordening moet de gemeente hierop handhaven.

De gemeente kan hierop actief of passief handhaven. Actief handhaven betekent dat de gemeente bijv. steekproeven uitvoert om na te gaan of er ongeadresseerd reclamedrukwerk bezorgd is bij percelen terwijl de bewoners daarvan niet aangegeven hebben daarop prijs te stellen. Dit is (bijna) niet uitvoerbaar, omdat dit zeer veel handhavingscapaciteit vergt. In het kader van passief handhaven kunnen bewoners een klacht indienen, wanneer er bij hun perceel ongewenst ongeadresseerd reclamedrukwerk bezorgd is. Hiermee is ervaring opgedaan in de gemeente Rotterdam en op basis van een doorvertaling van de gegevens uit die gemeente verwachten we een minimaal aantal klachten die in behandeling genomen kunnen worden (ongeveer 13 klachten per jaar).

Kansen

1.1 De doelstelling van de Afvalstoffenverordening wordt extra ondersteund door deze toevoeging.

In artikel 2 (doelstelling) van de Afvalstoffenverordening staat dat de toepassing van deze verordening gericht is op de bescherming van het milieu, met inbegrip van een doelmatig beheer van afvalstoffen. Het voorkomen van verspreiding van ongewenst drukwerk levert een extra bijdrage aan het verminderen van de hoeveelheid afval en het terugdringen van het gebruik van grondstoffen.

Gevolgen voor mensen met een beperking

Dit besluit heeft geen gevolgen voor mensen met een beperking.

Betrokkenheid pers

Informeren via besluitenlijst.

Financiële paragraaf

De wijziging van de afvalstoffenverordening op zich heeft geen grote financiële gevolgen. Er zal wel sprake zijn van verminderde kosten voor de verwerking van restafval die geschat worden op € 17.390. Dit zal waarschijnlijk niet leiden tot een verlaging van de afvalstoffenheffing, omdat de bedragen voor subsidie voor verenigingen die nu het oud papier inzamelen, gedekt zullen worden uit de afvalstoffenheffing. Daarnaast zullen er mogelijk klachten ingediend worden. Omdat dit waarschijnlijk om een beperkt aantal gaat, vindt afhandeling daarvan plaats binnen de bestaande capaciteit en beschikbare budgetten.

Participatieparagraaf

Bij de uitwerking van het initiatiefvoorstel heeft er participatie plaatsgevonden door middel van een stratenquête in de kernen Vianen, Meerkerk en Leerdam, een overleg met de lokale krant Het Kontakt en gesprekken met vier bezorgers van de folderpakketten. Volgens hoofdstuk 4 van de Participatie -en inspraakverordening gemeente Vijfheerenlanden wordt aan ingezetenen en belanghebbenden inspraak verleend bij de voorbereiding van beleid, zoals de wijziging van de afvalstoffenverordening. Dit betekent dat na terinzagelegging en bekendmaking van het beleidsvoornemen, in dit geval de concept-afvalstoffenverordening, belanghebbenden hun inspraakreactie naar voren kunnen brengen. Op basis van ervaringen bij andere gemeenten (zoals bij de gemeente Gorinchem, waar de terinzagelegging van de concept-Afvalstoffenverordening niet heeft geleid tot ingediende bezwaarschriften) verwachten we echter niet dat bewoners bezwaar zullen hebben tegen deze wijziging. Daarom zetten we nu geen verdere participatieactiviteiten op.

Duurzaamheidsparagraaf

Dit voorstel draagt bij aan duurzaamheid, doordat de hoeveelheid afval verminderd wordt en het gebruik van grondstoffen teruggebracht wordt. Daarnaast is er sprake van CO2-reductie door de vermindering van de hoeveelheid productie, distributie, inzamel- en recycle-inspanning van papier voor ongeadresseerd drukwerk.

Communicatieparagraaf

Na vaststelling door uw raad wordt het wijzigingsbesluit Afvalstoffenverordening gemeente Vijfheerenlanden 2023 op de wettelijk voorgeschreven wijze bekendgemaakt en treedt dit op 1 januari 2027 in werking. Direct betrokkenen (met name de distributeurs van ongeadresseerd drukwerk) zullen van de wijzigingen op de hoogte worden gebracht. Richting de bewoners wordt gecommuniceerd over de wijzigingen van het beleid met uitleg over het opt-in systeem en hoe een Ja/Ja sticker of Nee/ Nee sticker verkregen kan worden. Deze communicatie vindt plaats via

de gemeentelijke website en via een bericht op de informatiepagina in Het Kontakt gedurende 10 weken.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Vijfheerenlanden,

de secretaris,

de burgemeester,

W.J. (Judith) de Jonge

S. (Sjors) Fröhlich

Bijlage

1. Wijzigingsbesluit Afvalstoffenverordening gemeente Vijfheerenlanden 2023

